

BAJA

vegyes tartalmu hetilap

Előfizetési árak
 Egész évre 5 frt — kr.
 Fél " 2 frt 50 kr.
 Negyed " 1 frt 25 kr.
 Tanítóknak egy évre 3 frt — kr.

Hirdetések
 a legutányosabb számítottak.

Szerkesztőség
 hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők:
Rochus utca 42. szám.

Az előfizetési pénzek és hirdetési díjak Nánay Lajos könyvnyomdájába küldendők.

Megjelen minden vasárnap.

Egyes száma ára 8 kr.

Kéziratok nem adtnak vissza.

Előfizetési felhívás.

Lapunk múlt számával 9-ik évi pályafutását kezdte meg. — Tehát az éveknek oly sorára tekinthet vissza, a melyvel kevés vidéki lap dicsekedhetik; s ha meggondoljuk azon nehézségeket, melyek egy vidéki lap útjában állnak, e 8 év folyamára sokkal többnek tűnik fel, mint a mennyit a pusztá szám kifejez. E szép múlt elég biztosított arra nézve, hogy a „BAJA” — mely egy nagyobb város és vidéke szemléi s anyagi érdekei előmozdításának egyik szerény de folyton éber közege volt; — az kíván eszentül is lenni, s a vidéki élet szűk-körében eszentül is megteendő mind azt, mit megtenni a politikával nem foglalkozó vidéki sajtó feladatától ismerünk, másrészt jótékonyan közegetni, hogy a társadalmi élet anyagi jogs és méltányos igényei kielégítést nyerjenek.

Igérni nem szokásunk, legfőképpen azt, a mit meg adni hatalmunk és tehetségünkben áll; — de szabad legyen annyit megemlítenünk, miszerint bírjuk több a nyilvános térer s a közügyek körül érdemeket szerzett egyén igéretét, hogy ténykedésükkel lapunknak is jut egy rész. Ezenfelül intézkedünk, hogy tércza rovataink is megjelenjen a t. közönség jogos kívánalmainak.

Megemlítjük még, hogy a kiadói vatal sem kímélt semmi költséget, hogy lapunk — külsőleg is — csinosabb s izletesebb alakban jelenjen meg. — Lapunk múlt számát már új (rhanois) papíron vették olvasónk

A „BAJA” előfizetési ára:

Egy évre 5 frt.
 Fél " 2 " 50 kr.
 1/4 " 1 " 25 "

Az előfizetési pénzeket a „Baja” kiadóhivatalához (Baján Nánay Lajos könyvnyomdájába) kérjük küldeni.

Az előzetesek mielőbbi megújítását kérjük, mert különben zavaró lehet, mintán példányokat — a papír drágaságát tekintve — csak keveset nyomtatunk.

A „BAJA” szerkesztősége és kiadóhivatala.

Baja, 1882. jan. 4.

Jól rendezett viszonyok között azon hatóság van, melynél minél kevesebb ékott talál panasz: a közönség.

Nálunk, mióta főispán ur ő méltósága, mint városunk közserzetét és tisztelében álló polgára, főispán díszes, de egyuttal sokoldalú és terhes működése

közepette, gondos figyelmét, kiváló szakértelemét a dírcet házi ügyekre is kiterjesztette, nevezetesen javulásnak látjuk jeleit, melyek, ha már a létező első stadiumában üdvös hatásukat nem is mutathatják nagy mértékben, kétségtelenül alapkövet képezik egy oly építkezésnek, mely a város ujjszületését vonja maga után.

Aki csak a pár évvel ezelőtt létezett állapotokra tekint vissza, a ki az örökös panaszok, felszólalások, mint az elégetlenség hangos szavaira visszaemlékszik, látja és érzi, hogy állapotaink határozottan javultak, de e mellett azon határozott meggyőződés táplálják, hogy az érdem főispán ur ő méltóságát, kitől a megalkalmak, az eszmék eredtek, s ki mint első polgára a városnak a munka országnak részét mindig magának osztja ki.

E gondoskodás azonban minket elpuhított, tetterünk, mondjuk ki színtelen, szanyadozni hagyjuk, s félő, hogy ma már a munkában részünk se lesz, meg szokunk a könnyebb végét keresni mindenképen.

A hatósági életben minden reform, annak mielőbbi kivitele nem nehezülhet egy ember vállán, még akkor se, ha azt maga az illető keresve keresi, mert az nem igazságos, nem méltányos.

Van hatóságunk, tisztifikarunk, abban sor igen tehetőséges férfi, aki állásunkból kötelesség is hivata vanunk ekelekből, olyanra, mely a még létező rendellenes állapot megszüntetésére irányul, sőt azt jóra változtatja át.

De tenni, működni kell.

TÁRCZA.

NÉVNAPOK.

Szárgyát névnapunk. Képzeltem szárgyát, Hogy ropni tudon bőrcen és merén át; S mint a fáradt galamb, vagy mint madár, melyet Falank, kapzi vágygal éns kánya kerget, Hald ropuljon hozzá, hadd juthasson eléd: Adja az kaldjé végd udrozetlet!

Ő bossas előibe, hallgass még egyszer meg Véd át végfóhaszát elhorot lelkennek. S kériék, hald nekem, hogy szivből nem fakadhat Emléi büzzög fohas, ószintebb kívánat: S hidd el, ha teljesül az én kívánságom, Te léssz legboldogabb az egész világon.

Mert nem pusztá szokat és a lelkom hozzád, Nem huzegésnek csúza szövívágot, Nem zeng halm hynnust égi szépségedhez, Nem mond frés bókot, mit a sziv nem érez; Hű tonjúnfúttel bajnikam nem áldoz, Hozag hódolatot nem kar labaidhoz.

Érzelmet küldök én, tiszta, szent érzelmet, Melyél tisztább angal szivéből sem kelhet, Rajongó szerelmet, imádatot, melyhez Erdék nem fér, s melyet rit óráz nem szennyez. Áldomatot, melyek illata mennybe száll, S boldogságot ér az ég s föld uránál.

Labaidhoz tesszem szívem, mely magába Csak a te szép neved, hajos árczod zárja; Melyben minden csepp víz lélegzet és te érted, Melynek gyötrelm s kín nélkülül az élet; Mely, bár érted szerint, érdektől és vértik, Áldást kér le road legvégd perczé.

Enyji, — — — — — nem, nem enyjit, milliózor többet, Minden szépet s jót, mit nyelvi ki nem fejezhet, Mit csak a szív érez, de az ajk nem mond ki, — — — — — Mert a nyelvi kévés rá — mind magában rejti, Az a fohász, melyet neved önnapere Negyregy tubatosok lelkom visz elédd.

Pedig csak egy kádóci fohász, s nyelvi sok van, Elrejtve megis e ritók sorokban. Hallgass meg hát, Im est kívánom nekéd én, — — — — — Legboldogabb te legy az egész földreken. Boldogságot pája menyhen se akadjon, Végtelen legyen, mint boldogtalanságon!

Sz. Gy.

Az új kávé.

— Dr. Richard Clauie után. —

Közei:

Dr. Nikolsburger Károly.

Egy csésze kávé — írja dr. Maute-gazze — kitünően hat, kevvé nem arthat, három megborcsajthat és negy halálos bínt képez. Mi sem igazabb ezen szózatnál, a mely egyrészt kiemeli a kávé jó hatásait, másrészt komolyan megbeljegyzi annak visszacsalesenél kártekonyságát.

Legényben gazdag, igen táplálékos és izgató, a vett tápanyagoknak emésztését, és az emésztő nedvek kiválasztását elősegíti, ugy a legvetel mikódészet és a becsatorna összehúzódását képesesgét könnyűbíti, tehát az egész szervezetre szonigó hatásait van. Az orvosi tudomány maga régóta a kávé jótékony hatásait tapasztalva, azt az orvosias hatásos szerepe belevonta, így: szűz legyetelnei, hokkurutban, ideges tojásas és egyéb zsabáknál azt alkalmazza, az agyra pedig a kaveitál kivívta magának a szellemi itat nevet. Souverine maga annyira men, hogy azt a szellemi és testi tápanyagok központjának tartja, a miért is oly nagy érdemben részesül Voltaire és Balzac hazájában. De mituna a legjobb tápanyagoknak is meg vannak a káros hatásai így a kávénak is, azt túlságos mennyiségben

évezeve, eléggé ismeretesek kár s következményei.

Ha nem áll Hahuemának a hason-szerinti győgyföd megalapítójának azon állítása, hogy a kávé a leghatásosabb mérgeknek egyike, — ugy ellenkezőleg hamis Fonteleneken azar tetele, mely szerint a kávének túlságos használata is minden veszélyt kizár, mondván: a kávé lassu méreg, melytől az ember 80 éves korában hal meg. Fontelene idejében azon állítás talán némiképen megtelehetett a valóságunk, de a mai kor nemzedéke közt számos egyének idegrendszerét az élet küzdelmei által annyira túlzogatták, hogy meg a legkisebb adagot azon forrázatnak megfúrni képtelen, a melyet Virgil nekítőzött és Voltaire imádozt. Ez idegesek alig képesek kávéval élni, a nélkül hogy szivdobogást, nyugtalanságot és izomreszkést nem éreznek.

Az agynevezett epés jelleggel bíró egyének gyomor és béhurutot, nemelkor bérkúteget is kapnak, sok fiatalnál a kávé idegeset álmatalanságot szül, orgeknél pedig noha ezen élettől itatra szükségük volna, agyfróladást és a hanyatló idegrendszernek megrökdóztatását idezi elé.

Rég óta iparkodtak már ezen kelletlenesügeknek elejét venni, és feltalálni olyan módot, mely szerint ezen áldó italnak káros hatását ellensúlyozhatnák, amál is inkább, mituna azon ember élvete nemcsak a faradg tagok erejét feleltsiti, hanem mert az jelenleg már az egész civilizált világ szájta, sőt a katonának és matrónak nélkülözhetlen italát békeben és háboruban képezi.

Számos iparos és gyáros egymásután a kávé élettani hatásának mérsékléttésül

Egyik misericánk köz és országuatink borzasztó elhanyagolt állapota volt örök idétkől fogva, csak is nálunk történhetett, hogy a legforróbb évszakban egyik leg-nevezetesebb s használatos országuatunk az álló vízben, ember élet esett áldozatul, s daczára az örökös panasznak, vajmi esékely az, mi utaink javítására életbe-leptette lett.

Igaz, hogy ez a tárgy nem időse-rő, s habár főbb utaink használhatlan-sága miatt pár óra elzárva vagyunk is a világtól, most azokon javítani nem lehet, de hisz lány oly évszakban men-tünk már keresztül, a melyekben az ut-csinalás időse-rű volt, s mégse tététt legalább anyai, mennyi a megnyugvára okot szolgáltatathata.

Városunk mint egyik nevezetes ke-reskedelmi városnak a külvilággal sza-kadatlanul s oly módon lelké összekö-tve lenni, hogy a mint egyrésze-ről a hozzák férhetős, ugy másrésze-ről kivitelünk egy pilanatra se legyen megakasztva.

Néhány tízezzel ezelőtt, midőn a vaspályák csak néhány felső vidék téreit szeltek át, utainkuk nagy befolyása nem volt, nem lehetett kereskedelmün-ke, mindenütt egyenlő rosszak voltak a közlekedési utak, s ugy is szivesen el-jöttek Bajára távol vidéke-ről eladni terményeiket s bevásárolni szükségleteiket.

Azóta azonban roppant nagy hala-dás történt, városok, kerületek, tájak, fontosságot nyertek, Baja város pedig évről évre veszett fontosságúvá, s ma már csak régi híre áll ten.

különléte pótanagot ajánlathozott, így buzerinikot, ka'ángot, bagoleszt, pohánkát, mákkot, árpat, rozost, édes mandulát, kenyérbaját, zabot, répát, füget, tengerit, szent-jános-kenyeret, gesztenyét (nökkévé) többekévesebbé privva vagy megporkolva. — A tisztelt olvasók jól tudják, hogy egyike ezen anyagoknak sem felett meg ezéjálnak.

Jelenleg e tekintetben minden kétely már ki van zárva: a feladat meg van oldva. Henley a híres angol vegyész a megporkított pálmagyümölcs és a Martiniqne-féle kávé keverékében egy olyan első rodu tápanyagot talált fel, mely a leghatásosabb javore jogosít. A pálmagyümölcs, mely nedvelt, és a keleti népek nagy részének táplálékát képezi, megszárítatik és megporkóttatit szá-rz forró kemenczekében, a gyümölcs barna cukorrá átváltozza, egy, olajban és gyantában úgy cukros és szonigó anyagban gazdag port nyújt. A pálmagyümölcsnek erősitő tulajdonságai minden kitogason kívül esnek, és annak porkolése alkalmaival a ká-vehoz hasonló illati tellet a légtört. A pálmagyümölcs féle por a Martiniqne-féle ká-veval keverve ekkint kitünő tulajdonságu, és igen kellemes ízű, forrázata átlátszó és kiválóan zamatos. Mint cseresavban és keserű kivonatokban gazdag, bír szonigó és emésztést nagy mérvben elősegítő tulajdon-ságokkal, az angolhoni orvokok vesze bántal-mokban, vérszegységben, mérgezesékpé és resz emésztésben igen gyakran használ-ja és veszik; és mituna cseravast mint em-lítve volt, igen bőven tartalmaz, a Chinin beveteléhez a legjobb javító anyag, és má-kony valamint szunyal mérgezeséknél kivá-lóbb ellenhatást gyakorolni képes, mintsem:

Az alföld-füneli vonal termelői lé- zön-egük nagy részét elvontá, alsó Bácska számos helyein, hol az előtt a közeledek ép oly elhanyagolt állapot- ban volt, mint nálunk, jól gondozott áruvalakait teremtett meg, melyek a mi vidékünk kereskedelmére szintén káros befolyással bírtak, elvonván a termelő- ket saját piacziak felé.

Az utának jókarban fenntartása át- érzett szükség, kereskedő, iparos, aggod- vá gondol legelőször arra, hogyan induljon ki a városból, a nem vesző- lyezetteti-é áruit, s tén életét is.

Ezen változtatni kell. Habár fokozatosan is, de utának már a legközelebbi évszabak javítani szükséges, természetleg, szakértelmmel, s ha a hatóság vezetői ezen hiányok megszüntetésére irányzóan működésüket, a közönség elismerésére bizton számí- thatnak.

Felhívás

Magyarország f. gazdáközön- ségéhez!

A gazdasági gépek és segédesszók gyártásánál oly rohamosan váltják fel egymást a javítások és újabb találmá- nyok, hogy a gazdálkozásig alig ér rá ezen mozgalmat figyelemmel kísérni, an- nál kevésbé azt tanulmányozni; pedig azoknak minősége nagy befolyással van a termények minőségére és mennyiségére, nemkülönben ezeken előállításá- alatt a gazdaságok jövőelmérésére is. Ehez járul meg azon körülmény is, hogy a gazdák közül némelyek a gépek olcsó- ságára — a mi főlegben a mi szomszori viszonyaink között nem esoda — feltek- ti a fosult; némely gépgyáros a mai nagy verseny mellett, hogy a gazdák fentebbi kívánalmának lehetőleg megfele- lőhessen, a gépek előállításánál nem annyira a szilárdság, mint inkább azok- nak teiszetős kiállítására van tekintettel és minthogy a vevők a jó és a selejtes anyagból készült új gépek közötti kü- löbséget rendszerint fel nem ismerhetik, nem ritkán olcsó pénzen ugyan, de rossz gépeknél jutnak birtokába.

Az e miatt gyakran felmerült panaszok eredménytelenül hangzanak el a túrleles postákon.

ilykor azt a közönséges kávé tehetné. Ha- manyok tartalmánál foyva, takarekossági tápanyagot nyújt, mint ilyen megkíméli az idegeket, és a helyeit, hogy mint a közönsé- ges kávé gyomororost néznie elő, csuda- latos módon a gyomor emésztési képességet fokozza. végül javítja a rossz szájait, és a dohányoknál használatá által létrehozott túrlezékenységet.

A fósajtsága e kávénak az agyra, jó- tékonyan hatni, a nékél, hogy az fölzogtató, vagy az egyént álmatól megfosztani, hasz- nálata soha nem ideá elő szivdohogást vagy mellgörcsöt, és a mi meg nem vetendő egy háztartásban egy harmadnál kevesebb szük- ségesség a közönséges kávénál.

Igy tehát lehet bőlele több észlelést élvezni, a nékél, hogy fentérintett káros következményektől tartani kellene, előbb meg nem becsülhető kelike az, a mi abból kiserül, hogy meleg éghajlat alatt a hol a kávé az egészség fenntartására a közönsé- ges italt képezi, gyermekek azt tejjel a legjobb hatással bőven fogyasztják.

De nem csak szegényeknek ajánlandó használatá, hanem a gazdagok nem fogják azt megvetni, ha idegrenszerüket káros iz- gatófától meg akarják óvni. Inmét használat- náluk roppant kiterjedése Augobanban, a hol leginkább tudják, hogy az emberi lét nem egyéb küzdelemnél, melyben az ideg- rendszer leginkább harcoló."

Tudom, hogy az illető gyárosok a világtárlatokra és versenyeken gépeikkel részt szokták venni, hol azok érmekekkel és dícsérő öllekkelkel tüntetettek ki.

Távol legyen tőlem ezen tekintélyes bíróságoknak akár jóhiszeműségében, akár szakértelmében kételkedni; de tapasztá- láshol tudom, hogy néha a dícsérőekkel elhalmozott és érmekekkel felidított gépek sem feleltek meg a hozzájuk közté vá- rakozásainknak különböző különböző helyi és egyéni viszonyainknak.

Egymagában mind-nem közönszerű gép is kielegítő eredménnyel látszik működni és a gazda éveken át lehet azon hie- lembeben, hogy jó gépe van, ha annak munkacserményét nem hasonlítja össze más jobb gépek munkacserményével; de minthogy ez az egyes gazdára nézve igen sok költéssel és gyakran az adott körülmények és viszonyoknál fogva sok nehézséggel is jár, más országokban ál- lami erők és társaságok által kísérleti állomások létesítettek, hogy a gazdáközön- ség a gépeknek munkacserménye és tartóssága, tehát valódi értéke iránt magát tájékoztassa; és nálunk, nem kiválon agráriol országban, a hol gazdáközön- ségünk az átmeneti viszonyok nehézségével küzd: ilyen kísérleti állomás csak névleg létezik; pedig mi annak hiányában csak mintegy sötétben tapogatózunk kiszámít- hatlan kárunkra.

Ugy hiszem tehát, hogy nem fogok haszontalan munkát végezni, ha oda tö- réksem, hogy hazai gazdáközönségünket a jelenleg létező valamin az ez után töleletestendő és újonnan feltalálható gazdasági gépek és segédesszók valódi munkacserménye és minőségére nézve lehetőleg tájékoztathassam. N-hogy pedig némely gyárosok értesítéseinek nyomán a gazdáközönség esetleg magam is tövé- dehes ejsem, szándékomban magamnak a rendelkezésünkre álló gépek tárgyában kizárólag gazdasági szempontból a mi viszonyainkhoz mérten folytatott össze- hasonlító kísérletek alapján személyes meggyőződést szerezni oly czézből, hogy az illető gépeknek valódi munkacsermény- geért jót is állhassak.

Hogy ezen feladatunknak lelkiismeret-esen sem is felelhesek, elhatároztam Tarnóczy Gusztáv czég alatt Budapesti egy gazdasági gépgyárosnokat létesíteni, mely a helyben és a különböző jellegű vidékeken létesítendő kísérleti telepekkel leendő összehasonlító kísérletekkel alá- vetvetti, az elért eredmények pedig gazdál- társaimmal a csarnok árjegyzékében és a szaklapokban közöltetni fogok.

Ezen csarnokokban a gépek nem az iparosoknak kalmár szempontjából és nem is kizárólag a csarnoknak üzleti érdekei szertt fognak elarusítottani; mert érde- kel bírva gazdátársaim érdekeit iránt a gépek esakis gazdasági hasznavehőssé- gi arányában fogok felbecsülneni és árusítani.

Kizáróm csarnokból mindazon gé- peket, melyek észszerűen szerkezet, selejtes anyag, vagy bármely más okból nem felelnek meg rendeltetésüknek.

Figyelemmel akarok lenni különben arra, hogy a vevők kelően tájékozva legyenek arra nézve, ami különleges helyi és személyes viszonyainknak megfelel, mert létezik sok oly gép melynek hasznavehő- ssége bizonyos körülmények között ugyan nem tegadható, de az a mi sajátjóság hazai vagy egyes vidéki és személyes viszonyainknak meg nem felel: a mi aztán a honi vevőre nézve végeredményben egy jelentőségű.

En a fosult nem az általánosban alacsony árakra, de a gépeknek lehető töleleles voltára fogom feltekni, mert saját tapasztalásomhol tudom, hogy a gazda keserösen sratja meg azt a par- forost, melyet a kereskedő versenyke- perségének elmozdítása czéjből az anyag roszsára a gyárosnál leszeroltott, mert a selejtes anyagból nem elég gondaló elő- állított gép nem ritkán a legrosszabb munkának közepette elromlik, illetőleg hasznavehőtlenné válik.

Ugyanis minden gép fél órára is el- készíthető, természetesen selejtes anyag- ból; és ha a kereskedő a gazdáközön- ség nevében úgy kívánja, a gyáros azt végre úgy is elő tudja állítani; és ha nem a közönség szót gőrdelkőzően pazzal sem

gondol, ha a gép csupán egy évig tart, mert hiszen akkor új meg új megrende- léseket kap — úgy mint az ügyes, ki az áveg törlelyességőnd fogva gazdaságzik. Ezen időkönél fogva én a gépgyárosok- tól csak viszonylagos olcsóság fogok kívánni a lehetőleg legjobb anyag és a legelőlelelebb szerkezet arányához ké- pest.

Mert ha csak a legkezelelebbes gépet, az ekét tartjuk is szemünk előtt tapasztaljuk, hogy ugyanazon talajon, ugyanazon munkacsermél egy nap alatt 100 - 300 □ öllel tömbet és jobban is szánthatni jobb ékevel, mint egy kevesé- jóval; ami egy éven át ugyan egya kü- löbséggel a gazdaság összes tisztá erde- ményére nézve. Igaz ugyan, hogy gazda- társaim általában erre előd nem nagy sulyt fektettek, reményem azonban, hogy csak azért, mivel ezen eredménye kü- löbség nem oly pontos összehasonlító kísérletekből tűnik ki, a melyet tenni egyes gazdára nézve sok nehézséggel jár. Természetes, hogy ezen gazdasági kü- löbség a gépek complicitiójának arányában fokozódik. A rossz gép olyan mint a házi tolvaj, aki észrevétlenül lopja meg gazdáját.

Tudom, hogy a feladat, melyre vál- lalkoztam nem csekély, tudom azt is, hogy a kizitott célt csak fokozatosan közelíthetem meg, és azt esakis kizitott következetes törekvéssel érhetem el; de én a nehézségek által nem szoktam ma- gamat visszatartatni.

Ezen vállalatomat tisztelt gazdátár- saim szives partfogásába ajánlom és re- ményem, hogy a kezelt nehézségekkel való küzelelemben szives tanácsaikkal és megrendelésekkel fognak támogatni.

Irodám 1882. február 1-én nyílik meg a väzi köruton 49. sz. alatt. Csarnokom csak május 10-én lesz ugyanott megnyitva, addig rakatom ideigleus he- lyiségben leendő.

Bármely, a gazdasági gépek körébe való megrendelést szivesen és pontosan teljesítek.

Budapest, 1882. jan. 2.

Tisztelellet

Tarnóczy Gusztáv.

A bajai ifjúsági-egylet- bálja.

1882. január 7.

I.

A „bajai ifjúsági-egylet“ bálja képezté nálunk a farsangi mulatságok meg- nyitóját. — A esinasan diájsított báto- remben már 8 órákor együtt volt a közönség jó része. — Pontban fél 9 órákor a „lady-patronesse“ S c h e i b n e r e Gyuláné úró fokajitányuk bájos neje, (rózaszín selyen ruhában bordeau virágokkal díszítve), mire kezdetét vette a tánc, mely lamkadatlan hével volt reggelt fél 5 óráig. — 10 óra felé látuk a báteremben J a n k o v i c h Aurél foispán úró módosított, ki lő riüh-lul 1 óráig időzött kedélyesen tár- salogva többsékek. — A táncrend egy rózsabimbót képezett levelekkel a me- lyeken az egyes táncok foglaltattak. — A bál különben egyike volt a legkele- lyesebbeknek, habár — tekintve a ren- dezőség fáradozását, tekintve, hogy a bál megnyitását képezte a farsangnak, joggal megérdemelte volna, hogy látó- gatottabb legyen.

II.

A „bajai ifjúsági-egylet“ által ren- dezett táncvizsgálat az eladott sorsjegyek árvald együtt deozára a rendkívüli nagy kiadásoknak eddig 141 ftl 28 kr tiszta jövedelmel eredményezett, minthogy azon- ban még sok sorsjegy ára künn van, a végleges összeg jóval nagyobbra vehető.

III.

Felülfizettek ez alkalommal: Scheitner Gyula egyleti elnök ur a saját valamin a „lady patronesse“ tisztelt úr- bírúgon betöltő kedves neje jögyét 50 fttal, Jankovich Aurél foispán ur 6 méltósága saját jögyét 5 fttal változta

meg. Felülfizettek továbbá: Reich Ignác ur 2 ft, Reich Salamon ur 2 ft 50 krt. id. Reich Vilmos ur 2 ftrot, Ob- lath Nátán ur O-Moroviczáról 2 ftrot, Tauszig Adolf ur 2 ftrot, Drescher Edu ur 1 ftrot, Pollák Lajos ur 70 krt.

Fogadják a nemeskeblű adakozók, valamint a sorsjegyek elarusítására vá- lalkozott bájos kisasszonyok, ugy a ye- remény tárgyakat adományozók az egylet nevében szivesüggőseiről a rendezőség há- láját és forró köszönetét.

IV.

A szünóra alatt megejtett sorházás alkalmával a következő számok huztak ki nyereszámokul: 2648, 2129, 1007, 2997, 1165, 2042, 1774, 3461, 5329, 1647, 4148, 1321, 5548, 4823, 792, 1753, 3161, 3210, 21, 2509, 829, 639, 4856, 3991, 176, 5884, 341, 523, 3576, 1754, 351, 3364, 2231, 1175, 328, 4359, 3433, 2143, 2231, 3694, 3398, 2642, 1734, 2669, 2468, 943, 2895, 1633, 3850, 4278, 4569, 3115, 4451, 3551, 3267, 4862, 4400, 4444, 5973, 5237, 2268, 715, 2181, 2577, 4899, 1875, 3999, 1663, 460, 4206, 768, 2568, 2832, 4531, 3422, 899, 594, 3558, 68, 421, 3424, 3547.

Különfelek.

4. Az áltandó működő társaság által Tóth Kálmán szobra javára rendezendő színi előadás — mint értesítünk szombaton f. hó 21-én fog a „Bárny“ szalló színterme- ben megtartani. — Előadóra került: S u z - s z i u r k e s e r v e i g y a k t. — Huszák, hogy a közönség méltányoli fogja a nemes célt és műkövetőket buzgalmat.

5. Tóth Kálmán szobra javára újolag adakozók: Udvarhely megye 3 ft 50 kr, Pápa város 3 ft, Érsekújvár városa 5 ft, „bajai polg. olvasó-egylet“ 103 ft 10 kr, „bajai keresk. és iparbank“ 100 ftrot, Ma- ros-Torda-megyé 11 ft 85 kr, Dr. Ladányi és Pellermaur urak gyűjtése 69 ft. Összesen e czérel előd begyűlt 4764 ft.

Tűz volt hétfőn éjjel fél 10 óra- kor. A homokvároszrészben az ugynevez- tett part-u czában Fábán András háza égett le.

6. A bajai kir. járásbírósság foghá- ból megszokott 3 foglyot sikerült kére- keríteni; a szokás után interdeks tölént ugyanis, hogy Szeremle község — mint az egyik szökevény lakhelye, nyomban értesít- esen. A szokás után harmadnapra eszékeny megjelent a szökevények közül kéte a közö- nségben, harmadik társuk után kérdőzködni, pár perc alatt a kérdőzködkő foglyere nappel látták magukat körül vére, kik által elfogattak. A harmadik szökevény m. kedden maga jelentkezett. A szökevényeknél kálpalcsot és betörő vasat találtak, — melyeket saját kijelentésük szerint betörni szándékoznak. A folyamatosan levő vizsgálati ügyük 3 nap alatt befejeztéven, esütőikön már Szabadkára kísértettek.

— Tiszjtító közlések. A „bajai ipartársulat“-nak 1882. évi január 8-án tar- tott évi közgyűlése alkalmával a következő tisztikar választotta meg: Elnök Kobel- rausch Tóbiás, alnök Pintér Ferenc, titkár Nány Lajos, pénztárnok Kratys József, gazda Repka Mihály. Számvizsgáló-bizottság: Schnetzer Ferenc, Vamitek Mátyas, Vagner Antal. A kilepelt választmányi tagok helyébe: Leopold János, Hunyady Antal, Neidenbach Péter és Zimer Samu urak választattak meg. — Ugyane nap tartotta a „bajai ipar- osági-egylet“- is tisztújító közgyűlést, meg- választották: elnöké Repka Mihály, pénz- tárnokká Szalay István, ellenőrré Beck Endre, jegyzővé Kramer Rezső.

□ Tűz lázma riasztotta fel a város lakóit f. hó 11-én déleiben; mint értesítünk a földön-utczában lévő Bayer-féle ház egyik kúrdého égettett ki.

□ A bajai nemzeti casinó f. évi február hó 4-ik napján (szombaton) fényes bál rendez. A tavali kezdeményezés jó ni- kere buzdította a casinó választmányt arra, hogy a baján városunkban jöhőnek örven- deti casinó bálakat fölleventesse. A ren- dezőség — mint értesítünk — mindent elővet, hogy az idele casinó bál fény és kedvelység

tekintetében a tavai fő hozzá kötött váz-
kozásként teljesen megfelelő, mire név-
annál is inkább kedvező kiállítás van, mert
a bál „lady-patroness”-ül Turry M-
y a s n é u r n ő d s ikerült megnyerni. —
Fölhívjuk a közönség figyelmét annál in-
kább, mert hallomás szerint a casinó bál
leendő a farsangban az egyetlen elite bál.
A meghívó következőképen hangzik:

„Meghívó. A bajai „Nemzeti Casinó”
szombaton, 6. évi február 4-én a „Barány”
szálloda nagyertermében zártkörű bált
rendez, melyre Czímzetek tisztelettel meg-
hívandók. Baján, 1882. január hóban. A
bálibizottság nevében. — Kezdeté 8 órákor.

— Belépti díj: Személyenként 1 frt 50 kr.,
családijegy 3 frt, karzatijegy 1 frt 50 kr. —
Jegyek előre váltthatók: Pollermann Bertalan,
Sárkány Lázár, és Geiger Károly urak
gyógytárában. — A meghívó a jegyváltás-
nál felmutatandó. E meghívók a napokban
szétküldetnek. — A kik tevéseiből meghívót
nem kaptak, s arra igény tartanak, a rendez-
zőbizottság által felkérteknek, Geiger Károly
gyógyászorosz úrnál mint a rendező-bizott-
ság elnökénél, úgy a „Nemzeti Casinó” el-
nökségénél jelentkezni.

© A magyar szent korona országúal
vörös kereszt-egylete bajai két főnökének az
egyesület folytán első együttes közgyűlése
f. hó 15-én, azaz vasárnap d. e. 10 órákor
leendő a városi nagyertermében, a melynek
tárgyát a tisztikar és választmány lemond-
dása s illetőleg újra választása képezi.

□ A bajai ízr. négyelet által f. hó
11-én a „Nemzeti szállodában” rendezett s
sorsjátékkal összekapcsolt táncvizsgálat min-
den tekintetben kitűnően sikerült. A tágas
s izlésesen díszített terem zsuloság tel-
leg szobnői-szobnői hölgyekkel, kik pajzán-
jó kedvel, szoklatlan feszletelenség töltöt-
ték az éjrt, s áthatva a jótékony és leg-
magasztosabb elvölt — sok ügyességgel és
még több szerencsével árusítottak el sors-
jegyeket, sőt mondhatni pazar tösséggel —
csészényük rovására határoztak el min-
denkit vele. Nemesak tanúi voltunk, rajtuk
esett meg, hogy mindaddig „kosár” volt a
válasz, míg nem vásároltuk s ha így sem
sikerült a vásár, zsebeinkbe kerültek a sors-
jegyek s eivgre is csak fizetni kel-
let. De hát a czél szentesíti az eszkö-
ket s mi több ilyenféle kellemes kellemet-
ségeket közepette gyönyörködtünk az ide-
szegkoroszon s jól eszt zsemeinket azok
finom izlésű elegans toilletéjén legeltetni.

— A tánczoször tiszta jövedelme előttünk
ugyan még ismeretlen, de nem tűzünk, ha azt
hozzávetőlegesen 350–400 frtra tesszük.

— Polgári bál. A bajai polgári olvasó-
egylet, eltérőleg az eddigi szokástól, idei
zártkörű táncvizsgálatát sa-
ját helyiségében, e hó 25-én tartja. — A
meghívó következőképen szól:

„Meghívó a polgári olvasó-egylet által
— a könyvtár gyarapítására — 1882. évi
január 25-én az egylet helyiségében ren-
dezendő zártkörű táncvizsgálatra. — Belépti
jegy 80 kr. — A kiki tevéseiből meghívót
nem kaptak, s arra igény tartanak, szives-
kedjenek ez iránt a bálibizottsághoz fordulni
az egylet helyiségében. — Kezdeté 8 órá-
kor. — A polgári olvasó-egylet.”

* A bajai Ipar-társulat báija
folyó évi február 1-én lesz a „Barány”
vendéglő nagyertermében. A tiszta jöve-
delem fele részben Tóth Kálmán-
nak Baján felállítandó
szobrá javára, fele részben pedig a
társulat alapítójának gyarapítására for-
ditattik. Ugy hisszük, hogy városunk
iparosi tömeges megjelenésük által fog-
ják leróni kocyteleket adóját a nagy
költő és hazafi iránt. A kiadott meg-
hívás a következőképen hangzik:

Meghívás a bajai Ipar-társulat által
1882. február 1-én az „Arany-bárny”
szálloda nagyertermében tartandó és sors-
zással egybekapcsolt táncvizsgálatra.
Belépti díj (melyen sorsjeggyel) előre
váltva 60 kr., a pénztárnál 80 kr. Je-
gyek előre váltthatók: Schnetzer Fe-
rencz, Drescher Gyula és Vanitsek és
Kozella urak fizlet helyiségében. A tiszta
jövedelem fele részben Tóth Kálmán-
nak Baján felállítandó
szobrá javára, fele részben pedig az
egylet alapítójának gyarapítására for-
ditottatik. — Felállítások
közönnettel fogadtatnak és hirlapilag
nyugtáztatnak. — A rendező-bizottság.

† Halálozás. Városunk egy igen
tekinthető iparos-polgár hunyt el e hó
10-én Gerner József személyében.
Női-szabó mester volt s mint a helybeli
ipartársulat v. tagja, tevényen részt vett
az iparviszonyok elősegítésében. Temetésé
11-én volt az ipartársulat tagjainak, a
48-as honvédek és előkelő közönség nagy
résztvele között. Nőt s hat gyermeket
hagyott hátra. Nyugodjék békében.

© Meghívás rendkívüli közgyűlésre.
A „Bajai ifjúság-egylet” ma, vasárnap, 1882.
évi január hó 15-én esti 7^{1/2} órákor az
egylet helyiségében 20 tag írásbeli indokolt
kérelmére rendkívüli közgyűlést tart, melyre
az egylet összes tagjai tisztelettel meg-
hívandók. Tárgy: 1) Végleges-lakás-kérdés 2) 2
számvizsgáló megválasztása. Baján, az 1882.
évi január hó 10-én tartott v. üesből
Krämer, egyt. bj. jegyző.

A közönség köréből.*

Ismerve a kapitányi hivatal buzgal-
mát s azon törekvését, hogy a Tettey-féle
és személybiztonság városunkban ne ve-
szélyeztessenek, kérdjük:

1. Van-e tudomás arról, hogy
különösen a külvárosokban éjfélokra a
lámpákat oltják?

2. Intézkedik tenni szükségesnek
tart-e ezen rendellenes állapot megszü-
ntetésére?

Egy külvárosi lakos.

Irodalom.

* Az új váltó eljárás valamint peres
és perenkívüti keresked. eljárás, az ismert
Tettey-féle jegyzetszerű kiadásban is meg-
jelent, s akár zsebkönyvben akár nyolcad-
rétben 40 kr-ért kapható. A Horváth és Jókai
féle perrendtartással, alakban és kiállításban
teljesen megegyez e kiadás.

* A „Képes Csafádi Lapok” 14.
száma — Mehner Vilmos kiadásában — igen
változtatott tartalommal jelent meg. Ara egy
füzetek 15 kr.

* A magyar népbárát” 14. száma ötenk
változtatott tartalommal megjelent, ara 1/4
évre 1 frt 50 kr. Az előfizetések Fuchs test-
vérekhez (Budapest, nagymező-utca 14. sz.
a.) küldendők.

5 Az új esodtörvény az azt jan. 1-vel
hatályba léptető három miniszteri rendelettel
bővítve második jegyzetszerű kiadásban jelent
meg Tetteynél. E kiadás gyakorlati haszná-
latosságát mindenkéltől a két tárgymutató
emeli mely egy a törvényhez mint a ren-
deletkehez csatoltatt. Ara zsebkönyvben csi-
nosan köve 1 frt, nyolcadrétben fizve 80 kr

* E rovat alatt a közérdeket összefogó kö-
zlemények díjtalanul, beküldő telelősege mellett kö-
zöltetnek. Szek.

© Az új esodrendeletek melyeket
az igazság ügyminister, a csodtörvény ha-
tályba léptetése tárgyában kiadott külön ki-
lön is megjelentek a Tettey-féle jegyzetsz-
ű kiadásban úgy nyolcadrétben mint zsebk-
kiadásban. Árük 20 kr.

14 A bíról ügyviteli szabályzat 1874
óta jelentékeny módosításokon ment keresztül
melyeket rajta későbbi rendeletek e külö-
nösen a két legutolsó évek, éjtettek. E mó-
dosítások a régi szöveg negyedrészt helye-
zik hatályon kívül, s így jó szolgálatot fog
tenni az előttünk levő Tettey-féle jegyzet-
szű kiadás, mely a bíról ügyviteli szabály-
zatot mai érvényében adja, kihagyva az
átváltvesszett s-okat a helyököre illesztve
az azokat módosító későbbi rendeletek ille-
tő s-ait. A gyakorlati jogász e kiadás által sok
utánpótlóztatástól van kímélve mely külön-
ben el nem kerülhetne. Eltekintve a széles
oldal szövektől melyek jegyzetekre bőve-
sen nyujtanak helyet. Ara nyolcadrétben vagy
zsebkkiadásban 60 kr.

Szerkesztői válasz.

H. N. K. Baja. — A lap közérdeket szolgál-
ván, magán — állítólagos sértésért — annal kevésbé
emlékeztetünk, mert ha az a t. kisasszony önt
megsérté, nem ön ölyt nyert eltegetni, mely
egy nővel szemben egyáltalán nem igazolható.

Sz. 318. 1881.

v. b.

ÁRVERÉSI HIRDETÉS.

Alóírt kir. bir. végrehajtó a bajai
kir. járásbírósnaknak 1881-ik évi 9537.
szám alatt kelt végzése folytán ezenel
közírré teszi, miszerint végrehajtató
Pollitzer Jakab 650 frt. o. é. követelése
s járuléki iránt végrehajtást szenvedő
Reichenberg Antal biztosítási végrehajtás
folytán lefoglalt 1108 frt 15 kr-ra be-
esult ingóságok. u. m.: kész férfi és női-
bitönyök úgy házi butorok el fognak
adatt, minék helyszínen alperes lakásán
bulti helyiségében leendő eszközölesére ha-
táridőül 1882-ik évi Január hó 22-ik
napjának délelőtti 8 órája tüzetik ki,
melyre az árverezni kívánók ezenel
meghívandók.

Kelt Baján, 1882. évi jan. 14.

Rády Gyula,
kir. bir. végrehajtó.

Szives tudomásul!

Van szívesen a n. é. közönségnek becses tudomásra
hozni, miszerint elhatároztuk magunkat, raktárunkon lévő több-
féle cikket, nevezetesen: porcellán edényt, lámpákat, virágce-
repeket, legyezöket, téli harisnyákat, különféle ruhadiszit, berlini
pamut-kendöket, csipkéket, kötö-pamutot és czernát, canavát,
hímző-gyöngyöt es chenillet es egyeb a himzéshez szükséges
kellekkeit, alpacca-china ezüst es packfong kanalat, kés-villát,
finom csontnyelű evőeszközöket, penztarczákat, úti bőröndöket
és tászkákat különösen olcsó arak mellett végeladásra
bocsajtani.

Midőn ezt a t. közönség figyelmébe ajánlanók, kérjük egyszerűsind b. látogatásával bennünket megisztelni,
és e kedvező alkalmat a szükségeselek lehető legolcsóbbani beszerzésére felhasználni.

Tisztelettel

HERZFELD HENRIK és FIA.

Üzleti tudósítás.

Baján, 1889. jún. 11-én

Buza	11.40
Bab	8.50
Zab	7.20
Árpa	7.50
Rozs	8.50
Köles	5.40
Kukorica	6. —

Az árak 100 kilogr. után.

Feladás szerkesztő: Főmunkatárs:
 Csérba Ferenc. Devich László.

Több tekintélyes gyógyászati szaklap és gyakorló orvos egyhangú elismerő nyilatkozata szerint a Brandt Richard által készített schweizeri-labdacsok fényes eredményű kísérlet után a megzavart emésztés és ennek minden következményei ellen, melynek: duclás, puffadtság, étvágytalanság, fejfájás, vertó ulás, szívbaj, máj- és epebajok, aranyér, vérszegénység stb. mint legmegbizhatóbb szer tüntek ki; — s a többi hasonló szernek felett még azon előnyök is van, hogy enyhén hatnak, a beteg testrészeit nem zavarják, sőt erősítik és egyáltalán ártalmatlanok. Az olcsó árak békességessé teszik még a szegényebb sorsúaknak is megszerezhetni eme valóban népgyógyiszer. A valódi schweizeri-labdacsok bádogdobozban vedjegyűl a schweizeri kereszt- s a készítő nevével — 50 szem 70 kr-ért, kisebb kísérleti dobozban 15 szem 25 kr-ért kaphatók a legtöbb gyógyszerárban, nálunk Baján G. Egger Károly úrnál, kinek még nagyon kimerítőbb értékesítési orvosi véleménynyilatkozatokkal is kaphatók.

Hirdetések!

Kittűtetve Bécsben, Székesfehérvárott és Kecskeméten.

Nincs többé köhögés!

Nincs többé köhögés!

EGGER-fele mellpastillák

legkellemesebb és legbiztosabb gyógyszer köhögés, rekedtség, nyálkahús és nyálkásság ellen. Sőt tüdővészlet is megtartja jótékony hatásukat.

Kapható használati utasítással együtt 25 kr., 50 kr. és 1 ftos dobozokban **EGGER** czukrászdájában **Budapest Erzsébet-tér 9 sz.** Főraktár Magyarország számára **Budapest Török József gyógyszerész úrnál király-utca 12 sz.** Továbbá kapható **BAJÁN: Poltermann Bertalan, Geger Károly és Sirkány László** urak gyógyszerárában.

EGGER valódi malátakivonat czukorkája 10 kros csomagokban ugyan-ezen raktárakban kapható. Ezen maláta-czukorkák különösen hűlésnél mutatkoznak hasznosnak és igen olvasztják a nyálkát. Az Egger-fele mell-czukorkák jótékony hatásáról számtalan köszönet-irat s orvosi nyilatkozat érkezett, melyek kívánatra megtekinthetők.

Gyár és fészétküldési raktár hova vidéki megrend-letek kéretnek

A. EGGER'S SOHN. Wien, Döbling.

Kevésbb mint két 50 kros doboz nem küldetik. Szétküldés naponta 4-szer pontosan. Megrend-letek a pénz előleges beküldése vagy utánvét mellett kéretnek.

TEA, RUM

Krsztanits Hariton

ezelőtt: **JANICS JÓZSEF**

Baján, fő- és gyász-utca sarkán, az „Arany horlóhoz“

Ajánlja a legfrissebb és dusan berendezett

fűszer-, gyarmat- és deligyümölcs-árú

RAKTARÁT

a legpontosabb és legjutányosabb kiszolgáltatás mellett.

Bel és külföldi sajtók.

Ásványvizsek

NÁNAY LAJOS

KÖNYVNYOMDÁJA

elvállal mindennemű e szakba vágó

MUNKA KAT

☛ a legjutányosabb árak mellett. ☛

Üzlethelyiség: Baján, Bódog-téren, Scheibner-féle házban.

Ugyanitt ugy előfizetések mint hirdetések elfogadtatnak a

„BAJA“

s z á m á r a.